

D. FRANCISCI
SALGADO
DE SOMOZA,
IN REGALI CANCELLARIA
VALLISOLETANA SENATORIS,
TRACTATUS
DE SUPPLICATIONE
AD SANCTISSIMUM A LITERIS
ET BULLIS APOSTOLICIS, IN PERNICIEM
Reipublicæ, Regni, aut Regis, aut juris tertii præjudicium impetratis:
ET DE EARUM RETENTIONE INTERIM IN SENATU.

Opus utrique Reipublicæ, Ecclesiasticæ, & temporali utilissimum;

*Cogitata literarum perpoliticearum exornatione (tum ad Regem, tum ad
Statum rationem conducibilem) illustratum.*

EDITIO PRIMA LUGDUNENSIS.

LUGDUNI,
Sumptibus LAURENTII ANISSON.

M. DC. LXIV.

COM SUPERIORUM PERMISSU.

CLARISSIMO UTRIVSQUE JURIS PROFESSORI
DON FRANCISCO
SALGADO DE SOMOZA,
JUDICI REGIÆ MONARCHIÆ
IN ULTERIORI SICILIÆ REGNO,
ET VIRO UNDEQUAQUE DOCTISSIMO,
C. S. M. R. N. C. A. S. & I N S. I. S. S.
Grammatophylacii Præfectus.

S. F. O.

LICET omnes mihi singulari quadam, ac præcipua laude digni videantur (gloriosi nominis Vir inter eruditissimos, quos cœli oculus unquam aspexit) qui in allequenda honestarum artium scientia, operam, & industriam suam locarunt; tum ij præcipuè qui veluti majore quodam numinis afflatu perculli, propè omnibus polthabitis, ad *divinarum humanarumque rerum notitiam, justæ atque injustæ scientiam*, omnes cogitationes suas, atque omnia studia contulerunt. Igitur cum magnis semper extolli præconiis mereatur, qui maximum hoc atque Augustissimum Imperium terra marique à continuis hostium exercitibus classibusque, viribus, armis, ac pecuniis tuentur; Qui vigiliis, laboribus, & scriptis suis præclaris causam Reipublicæ, & jus Regis sui protegunt, nihil minus commendari debent, quàm pro patria pugnantes. Quò respiciens eloquentiæ Princeps in *oratione pro Murena*, urbanam militiam appellat hanc curam respondendi, scribendi atque cavendi. *Non enim solum illos pro imperio militare testantur Leo, & Anthemius Imperatores, qui gladiis, clypeis, & thoracibus armati in hostes nituntur, sed eos etiam qui dirimunt ambigua facta causarum, sui que patrociniis viribus sæpè publicis in rebus ac privatis oppressa sublevant, lapsa erigunt, labantia reparant, omniâque demum jure faciunt finibus suis esse contenta, neque minus humano generi provident, quàm se præliis, atque vulneribus patriam parentesque servarent.* Gratulor ergo lucubrationibus tuis (sacri ac profani Juris Lumen) siquidem ingenii tui secundi partus ac maturi fructus in lucem prodeunt absque indigentia Tutani Tutilinæque numinum (quæ olim invocare laborantes solebant) non enim ope, auxilio vel asylo illorum eges, cum labores tuos sacraveris obsequio & Majestati Philippi Catholici Regis nostri multis titulis & rationibus Magno, innumeris heroicisque virtutibus Maximi, cujus Regia jura ab ineunte

L I C E N T I A T I

D. BARTHOLOMÆI BUIAN

DE SOMOZA, S. S. R. C. ARAGONUM QUONDAM
Relatoris, ac etiam Sanctæ Cruciatæ, nunc verò in Supremo Sanctæ & Generalis Inquisitionis Consilio idem exercentis munus, in laudem.

NOBILIS ET PERITISSIMI LICENTIATI

DON FRANCISCO SALGADO

DE SOMOZA JURIS UTRIUSQUE ACERRIMI
& præclarissimi Propugnatoris, dignissimique totius Siciliæ Regni Monarchiæ Judicis.

BSTUPUERE quidem Phæbi, Salgado, sorores,
Mirantes genii prodigiosa tui.

Ast ego (sed quis enim Musis mirantibus auxit

Hæc nisi non aptus?) linquite, jactò, canam.

Vix ea protuleram, triplex cum causa repugnat.

Quo minus officium persequar ipse meum.

Nempe solum patriæ nobis commune duobus.

Qui & amicitie fœdus utrumque ligat.

Adde quod eloqui vires, anthòrque, libèrque

Exuperat longè magnus uterque mei.

Hinc timor occurrit, patriam seu pectus amicum

Exprobrat in primis ne invida turba mihi.

Terrificæ verum pulsabo cuspidis ictum.

In me nec robur livor habebit edax.

Namque tuis scriptis munimine sacra petenti

Proteclum poterunt ladere tela nihil.

Sanam constituunt siquidem quæ pharmaca Bullam,

Hæc, Salgado, tuus continet usque liber.

Vidimus antiphrasim Bullæ sub nomine quondam,

Dum vaser impostor prorsus iniqua petit.

Sedula sed fraudem removet tua cura dolosam,

Nec suis injustis nomen adesse boni.

Justitia, paritèrque tui studiosa voluntas

Impulit ad numeros (quæ tibi fida) manum.

Hinc mihi polliceor veniam, tibi Nestoris ævum

Opto, ut perpetua Jus tuearis ope.

TRACTATUS
DE
SUPPLICATIONE
AD SANCTISSIMUM

A Litteris Apost. &c. Et de earum interim Retentione in Senatu.

PARS PRIMA.

Continet Iustitiam recursus supplicationis ad Sanctiss. & retentionis in Senatu, nec non causas legitimas retentionis inductivas, atque formam examinandi illas, singularesque quaestiones, processum, & praxim tangentes.

CAPUT PRIMUM.

Protectio vassallorum, nec non Ecclesiae ejusque status, cultus divini, dogmatum, & Conciliorum tuitio: an & quo fit jure Regalia Principis temporalis a Coronâ indivisibilis.

Et an super Regalia ipsa, vel alia ab Ecclesia obtenta Rex inter Ecclesiasticos cognoscat.

SUMMARIUM.

- 1 Supplicatio ad Papam, qua impletur reverentia, & humilitas, est Regalia Sedis Apostolicae.
- 2 Supplicatio ad Papam est actus humilitatis, & reverentiae.
Et signum supremæ Majestatis, & Potestatis Papæ, *ibid.*
- 3 Supplicatio supponit altitudinem supremæ majestatis, & plenissimam potestatem, *ibid.*
- 4 Qui alios supplicanti, fatentur se humiles, & adorantis ministros, *ibid.*
- 5 Omnes supplicationis & adorationis modi, quibus veteres utebantur eò tendunt, ut humiles se faciant.

- 6 *ibid.*
- 7 Superfediens in litterarum executione ad effectum referendi, dicitur servire Principi, *ib.*
- 8 Respublica infelix judicatur violentiis oppressa protectore carere.
- 9 & 14. Omnia, & misera, & felicia indigent protectore.
- 10 Plures Sacra Scripturae auctoritates congeruntur concludentes infelicitatem et oppressi carere protectore.
- 11 Vni patientem acclamantem malus Index non exaudit.
- 12 Deus miseretur ejus, qui liberat miseris ab oppressoribus potentium.
- 13 Deus est protector generis humani, ut ex variis Sacrae Scripturae auctoritatibus late comprobatur.
- 14 Propheta Rex passim Deum protectorem invocat.
- 15 Deus liberat vi oppressos de manu potentium.
- 16 Deus ab origine creationis de hominis tutela curavit.
- 17 Deus ut verus protectoris prostradet acclamantibus vi oppressuram, tacuit & expressit.
Multa scripturae loca ad idem referentur, *ib.*
- 18 Principes Dei exemplo viduas habere debent sub suo protectione.
- 19 Divi Jacobi Hispaniarum videt Patroni auctoritatem referuntur.
- 20 Deus in humani generis protectione videtur Angelorum ministerio, ut illi regant, dirigant, & tuerantur.

TRACTATUS
DE
SUPPLICATIONE
AD SANCTISSIMUM

A Litteris Apost. &c. Et de earum interim Retentione in
Senatu.

P A R S S E C U N D A.

*Continet Recursum ad Regem ob contraventionem Sacrosancti Con-
cilii Tridentini, praesertim circa praeservationem primae
instantiae Ordinariorum.*

CAPUT I.

Quo jure Rex Catholicus, quibusve rationibus litteras Apostolicas in contraventionem oecumenici Concilii Tridentini importunè impetratas, vel retinere, vel remittere valeat, & de utriusque differentia, de qua latius, cap. 26.

SUMMARIUM.

- 1 Principum Christianorum Regale munus est, exigiles esse in tuitione Reipublicae, praecipue spirituales, dogmaticae, & Conciliorum.
 - 2 Principes suorum Regnorum sunt adstricti ad protectionem, ne violentiam, aut scandalum patiantur in perniciem Reipublicae spiritualis, & temporalis.
 - 3 Ad Conciliorum, & Ecclesiae tuitionem saepe invitasse Pontificem Principes Christianos ad sedandos velleor incurfus, multis Canonici decretis legitur.
 - 4 Bonifacii Papa epistola refertur missa Imperatori Honorio, ut auxilium Ecclesiae, & Religioni operose praestaret.
 - 5 Epistola refertur Imperatoris Honorii missa Papa, qua profertur interventu sui pacem custodiri, & seditiones Ecclesiae obvencientes sedari.
 - 6 Divi Augustini Auctoritas refertur, quod licet petatur per Praelatos auxilium à Principe Christiano contra hostes Ecclesiae ad ejus tuitionem magis, quam vindictam.
- Salgado de Supplic. & Retent,

- 7 Res religiosa aliter tutae esse nequeunt, nisi & Regia & Sacerdotalis defendat auctoritas.
- 8 Epistola D. Augustini, qua aduersus violentias fit ultio à potestatibus per Praelatos postulanda.
- 9 Concilium Apatense refertur, quo dicitur ab omnibus Principibus esse auxilium postulandum pro puni perum malefactoribus, quibus Ecclesia fatigatur.
- 10 Si Principum praesentia in Ecclesia ex consuetudine acquisita non seruetur, scandalum Ecclesia patitur vitandum.
- 11 Principum Christianorum praecipuum Regale officium est Ecclesiam, ejusque libertatem, & immunitatem defendere.
- 12 Principes saeculi nunquam in Ecclesia culmina tenent, ut disciplinam Ecclesiasticam viuunt & seditiones rigore Principum contendantur.
- 13 Principes ad tuitionem Ecclesiae tenentur ex debito Regalis officii, etiam non postulatam, cum ipsorum studii, & religionis interit.
- 14 Imperatores praesentur maximam addidere sollicitudinem circa Dei dogmata & Sacerdotum honestatem.
- 15 Principis huius est omnia tueri, quae spectant ad sanationem Ecclesiasticam.
- 16 Principes si protectionem Ecclesiae praebere negligunt, à communione ejusdem repelluntur.
- 17 Nihil praestantius conservationi Regnarum, quam vigilancia in cultus Divini, & status Ecclesiasticae tuitione, qua natus sublimitatum omnium rerum publicarum.
- 18 Quod Imperator Theodosius in agone mortis filiis suis hoc praecipuum reliquit.
- 19 Imperatores Christiani agnoverunt Imperii felicitationem